

[Thestrup.]

det, end at en lov, der ikke er trådt i kraft, ikke gælder, og at det ikke er spor bedre at anvende en sådan til idømmelse af dødsstraf for forbrydelser begået under en besættelse end at anvende en lov, der først vedtages efter besættelsens ophør. Jeg mener oven i købet, at det i så fald er bedre slet ikke at have dødsstraf. Så er der dog under besættelsen et vist hold i vore argumenter overfor en besættelsesmagt.

Jeg må derfor bestemt vende mig imod tanken om en senere beslutning af folketinget for at sætte loven i kraft.

Men også tanken om at opsætte lovens ikrafttræden til efter et valg — det må vel være et folketingsvalg der tænkes på —, må jeg tage afstand fra. Ved et folketingsvalg vil dette spørgsmål kun blive et af de mindre betydende. Overfor de store økonomiske spørgsmål, der vedrører vælgernes daglige tilværelse, vil dette spørgsmål om noget, der ligger ud i en uvis fremtid, ikke have nogen vægt, og valgets udfald vil intet som helst sige os om befolkningens opfattelse på dette punkt.

Langt mere naturligt forekommer det mig at lade en folkeafstemning om spørgsmålet finde sted. Jeg erkender, at spørgsmålet om indførelse af dødsstraf kunne formuleres således, at det ville være muligt at svare klart derpå med ja eller nej fra den enkelte væggers side. Jeg er heller ikke i tvivl om, at vælgerne såre vel forstår problemet. Det er ikke af disse grunde, jeg alligevel går mod folkeafstemning, men fordi der i selve repræsentationssystemet ligger den forudsætning, at folkets valgte repræsentanter ikke må skyde de afgørelser, der er tunge at træffe, fra sig, men netop bør træffe disse med det ansvar, der følger deraf. Denne afgørelse her er en tung afgørelse at træffe, men netop derfor kan vi ikke skyde den fra os, ikke skyde den over på vælgerne. Vi må selv træffe den, enten den går til den ene eller den anden side, og så stå til ansvar for det bagefter.

Johs. Christiansen: I anledning af det ærede medlem hr. Thestrups sidste bemærkninger vil jeg gerne have lov til straks at sige, at jeg vel kan være enig i, at vi i henhold til vort repræsentative system i alt væsentligt naturligvis må have den ret og pligt at træffe afgørelserne her, men når man udfra en anerkendelse af folkeafstemningsprincippet har den opfattelse, at man kan støtte det repræsentative system ved at lade folkeafstemningsprincippet træde i

virksomhed, så er der tilfælde, hvor man vil stå sig ved at gøre dette.

Iøvrigt vil jeg gerne sige, at blandt de vægtige grunde, der taler mod dødsstraffens genindførelse, er også, som tidligere fremhævet, det særlige forhold, Danmark står i til Genferkonventionen af 12. august 1949. Konventionen ratificeredes i fjor af den danske rigsdag og har således fået sin officielle anerkendelse her i landet. Dette må efter min og mange andres opfattelse tilskynde til den allerstørste varsomhed med hensyn til legalisering af dødsstrafbestemmelserne. I den tale, udenrigsministeren holdt ved forelæggelsen af konventionen her i tinget den 26. april i fjor, betegnede han den med særligt henblik på artikel 68 som en virkelig international nydannelse, der måtte hilses med stor glæde fra dansk side. Hvori denne store glæde skal kunne ytre sig, hvis forslaget om dødsstraf gennemføres, er det mig ikke muligt at se. Den nydannelse, udenrigsministeren talte om, er artikel 68, stk. 2, der fastslår, at en besættelsesmagt kun må anvende dødsstraf mod det besatte lands borgere, forsåvidt de pågældende handlinger kan medføre en sådan straf i henhold til den i landet før besættelsen gældende lovgivning. Men hvis man i denne lovgivning nu indfører dødsstraf, er den af udenrigsministeren lovpriste nydannelse altså overhovedet intet værd som beskyttelse for danske borgere under en eventuel besættelse. Det samme medlem af regeringen fremhævede en anden ting i sin forelæggelsestale, nemlig at artikel 68 gennemførtes mod visse stormagters ønske. De pågældende stormagter ønskede ikke, forklarede udenrigsministeren, at en besættelsesmagts myndighed på den måde skulle indskrænkes. Heraf fremgår, hvad jo også er forståeligt, at interesserne på dette område er afgørende forskellige, alt efter som det er en stormagt eller et lille land, talen er om.

Men skulle Danmark da virkelig være rede til at gå de store magters ærinde i denne sag på liv og død? Jeg må gå ud fra, at de ærede medlemmer, der står bag forslaget, er vidende om, at det var på Danmarks initiativ, artikel 68, stk. 2, sattes ind i konventionen, at Danmarks repræsentant gjorde sig de allerstørste antregninger for at få sagen igennem, og at dette altså også lykkedes, men kun derved, at en række andre mindre nationer gik ind på den danske linie.

Som sagt, dette er formentlig almindelig bekendt, men har man tilstrækkeligt overvejet følgerne af, at man til trods herfor nu søger dødsstraffen genindført i Danmark?